

**КАЛОНКА РЭДАКТАРА
НАСУСТРАЧ 45-ГОДДЗІУ ЎНІВЕРСІТЭТА З АЎТЭНТЫЧНЫМ УНЁСКАМ У БУДУЧЫНІУ**

Шаноўныя замежныя навукоўцы, а таксама выкладчыкі, магістранты і аспіранты ўніверсітэта культуры і мастацтваў, калегі з навучальных і навуковых устаноў, удзельнікі фальклорных калектываў Беларусі!

Маю гонар вітаць Вас ад імя рэдакцыйнай калегіі зборніка навуковых прац «Аўтэнтчны фальклор: праблемы захавання, вывучэння, успрымання (памяці антрапалага Зінаіды Мажэйкі)». Тое, што вітаю Вас я, магчыма, невыпадкова. Я нарадзіўся ў горадзе Мінск (Менск = Minsk = Минск = $\text{M}\text{I}\text{N}\text{S}\text{K}$) заснаваным у 1067-м і атрымаўшым самакіраванне паводле Магдэбургскага права ў 1499-м годзе. Я нарадзіўся даўно (яшчэ да II Сусветнай вайны), шмат бачыў і ведаю. Мае веды – маё багацце, але, адначасова, – і мой абавязак перад: аб'ектыўна-бесстаронняй навукай; маімі ўлюбёнымі саратнікамі па філасофскіх і народназнаўчых штудыях (перадусім – філосафам Уладзімірам Кананам і антрапалагам Зінадай Мажэйкай, якія сёння – неўміручыя «зоркі» навукі як на постсавецкай прасторы, так і ў свеце); а таксама – перад не заўжды паслухмянымі (бо я таксама быў у свой час «не анёлам»), але дарагімі мне вучнямі (Сяргеем Грэцкім, Вячаславам Калацэем, Яўгенам Руцкім, Вольгай Куліковай, Вячаславам Красуліным, якія, я ўпэўнены, сваё прызнанне, калі яшчэ не атрымалі, то неўзабаве атрымаюць). Усё гэта вымагае кожную маю публічную заяву маючай быць добра абгрунтаванай. Нямала перажыўшы на сваёй Радзіме, наведаўшы 3 з 7 кантынентаў свету, а таксама стоячы на парозе ўласнага 90-годдзя – я не хвалюся: я прымаю адказнасць за свае словы.

Сёлета айчыны ўніверсітэт культуры і мастацтваў (заснаваны ў 1975-м як рэгіянальны інстытут культуры, а пазней узяты да статусу сталічнага ўніверсітэта доктарам педагогікі Ядвігай Грыгаровіч, запрасіўшай мяне на пасаду прафесара БДУКМ) святкуе 45-годдзе. І святкуе, як ўніверсітэт суверэннай еўрапейскай краіны, як установа, маючая сусветныя перспектывы. Гэтаму існуе шмат пацверджанняў, датаваных апошнім часам, і большасць з іх відавочна знаходзіцца «на тэрыторыі» традыцыйнай культуры (няхай даруюць мне прыхільнікі акадэмізаванага, а таксама актуальнага глабальна-арыентаванага мастацтва).

Па-першае, абрад Тураўскі карагод (штогод адпраўляемы на свята Юр'я ва ўсходнеславянскай в. Пагост) намаганнімі Цэнтра нематэрыяльнай культурнай спадчыны БДУКМ, Міністэрства культуры краіны і Парыжскага Бюро ЮНЕСКА ўключаны ў Спіс культурнай спадчыны чалавецтва, менавіта як рэха карагоднай традыцыі Старой Еўропы. Па-другое, мае былыя студэнты – удзельнікі гурта смывкавай і дударскай музыкі «Вётах» – паспяхова прадставілі спадчыну мастацтва вуснай традыцыі Беларусі ў штаб-кватэры ААН у Жэневе і ў Оперным тэатры Пекіна – дзвюх легендарных пляцоўках, маючых глабальны статус і аўтарытэт у сучасным, дрэйфуючым у постіндустрыяльным напрамку свеце. Па-трэцяе, дадзены навуковы зборнік, выдаваемы каля 15 год за кошт даследчыкаў і носьбітаў фальклору, сёлета атрымаў ISSN (International Standard Serial Number) – Міжнародны стандартны нумар серыяльных выданняў, што робіць яго адным з перыядычных фалькларыстычных выданняў свету і (пры адпаведных намаганнях з боку БДУКМ) надаць яму статус рээнзуемага выдання ВАК. Менеджмент ISSN запатрабаваў ад рэдакцыйнай калегіі і рады звесткі пра працы іх чальцоў у галіне антрапалогіі і народназнаўства, таму сёлета іх склад крыху скарэктаваны. У калегію і раду-2020 ўваходзяць спецыялісты ў галіне антрапалогіі і фалькларыстыкі. Дадам, што адзначаныя вышэй гурт вёскі Пагост і гурт «Вётах» – неаднаразовыя ўдзельнікі імпрэз канферэнцыі «Аўтэнтчны фальклор».

Старшыня
рэдакцыйнай калегіі

Энгельс Дарашэвіч

01. 02. 2020

Паколькі на словах «Аўтэнтчны фальклор» рукапіс «Калонкі рэдактара» Э. Дарашэвіча, на жаль, перапыняецца – як у лютым 2020 г. супынілася яго жыццё падчас кансультавання дыпламу выпускніцы спецыялізацыі «Этнафоназнаўства» спецыяльнасці «Народная творчасць (Фальклор)» Ірыны Хамутовай – я мушу працягнуць, хоць гэта і досыць складана...

Сапраўды, Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя «Аўтэнтчны фальклор» (якая штовясну з 2006 г. паводле прамоцыі ЮНЕСКА працуе ў нашым універсітэце) і папярэднічае выданню чарговага зборніка навуковых прац, сталася часткай нацыянальнага культуратворчага працэсу (у 2020 г. прафесар Энгельс Дарашэвіч, на жаль, браў удзел у яе падрыхтоўцы і пачатку эдыцыйных намаганняў, а не ў правядзенні, як цягам апошніх 10 год)... Яна – працяг вектара заснаванай на экспедыцыйных «палявых» даследаваннях народназнаўчай навуцы Беларусі, уведзенай (і прызнаванай у такім статусе на ўзроўні навуковых ды адукацыйных устаноў Алматы, Бруселя, Вашынгтона, Вены, Вільнюса, Жэневы, Кембрыджа, Парыжа, Пекіна, Рыгі, Санкт-Пецярбурга і г. д.) у сусветную антрапалогію (навуку пра чалавека). Менавіта пра такі статус айчыннага народназнаўства (працуючага ў адзінай парадыгме з навукай сусветнай) марылі ў свой час Ядвіга Грыгаровіч, Энгельс Дарашэвіч, Уладзімір Канан і Зінаіда Мажэйка. Я гэта ведаю, паколькі неаднаразова з імі гэта абмяркоўваў. Аўтары ж дадзенага зборніка звольшага таксама пра гэта памятаюць і доўжаць справу ўзгаданых рупліўцаў. Прапаную пажадаць ім поспехаў, бо іх мары, а таксама іх праца (у імя будучыні нашай краіны і чалавецтва) – гэтага, бяспрэчна, вартыя.

Сустаршыня
рэдакцыйнай калегіі

Вячаслаў Калацэй

30. 06. 2020

